

Victimització sexual infantil en l'entorn eclesiàstic

Dra. Noemí Pereda

npereda@ub.edu
www.ub.edu/grevia/
@Ngrevia

Parlament de Catalunya
11 de desembre de 2023

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

GREVIA
Grup de Recerca en Victimització
Infantil i Adolescent

Investigando y promoviendo la protección de la infancia frente a la violencia

Estudios rigurosos y éticos, compromiso social y prevención de la
victimización infanto-juvenil.

www.ub.edu/grevia/

**Tantes víctimes hi ha
al nostre país?**

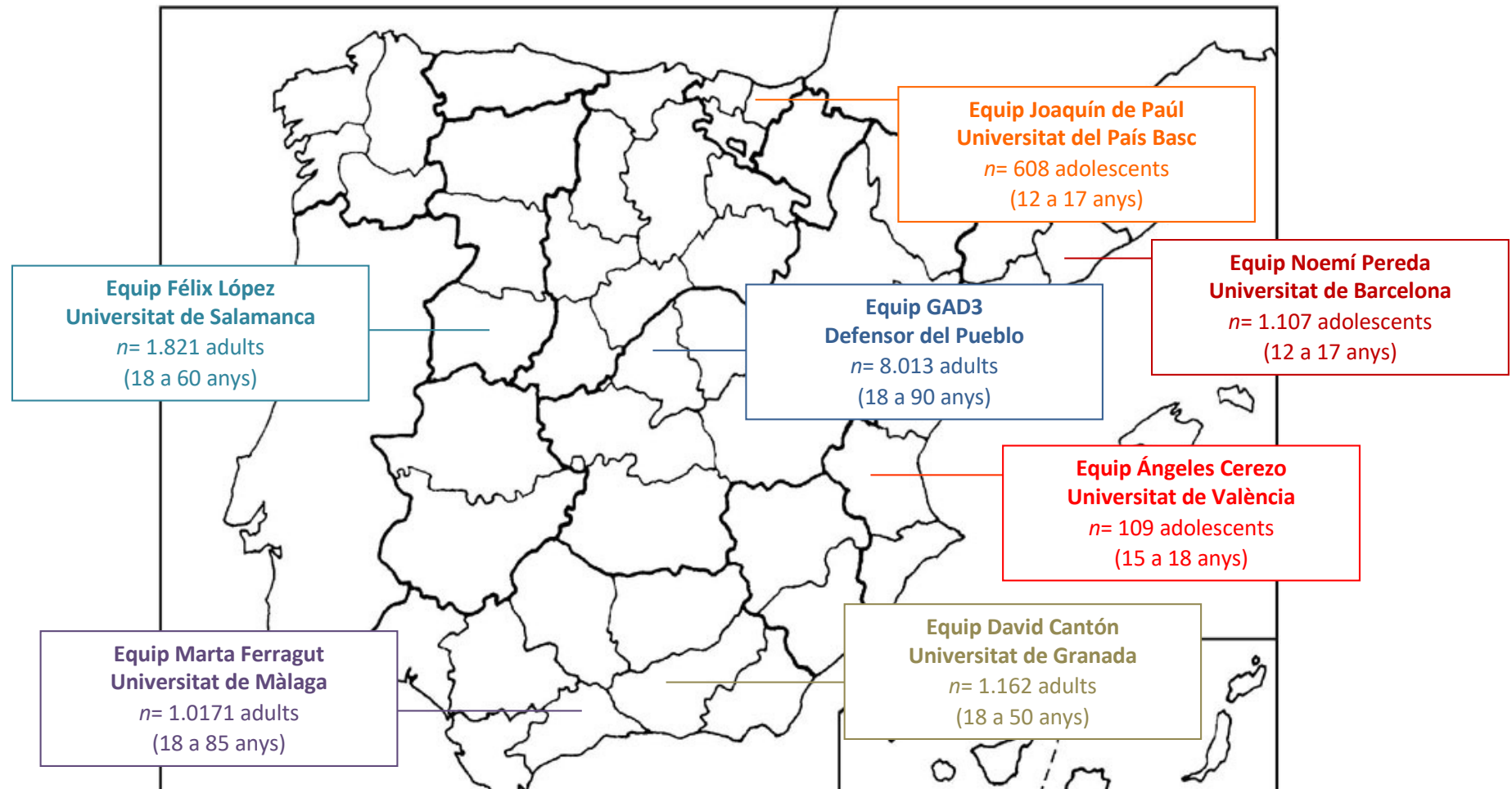
Les **enquestes de victimització** indaguen, a partir la pròpia percepció i vivència de les víctimes, l'extensió i les característiques de la criminalitat en una societat o col·lectiu determinat, amb independència que aquesta sigui coneguda o no pels organismes oficials.

(Luque Reina, 2006)

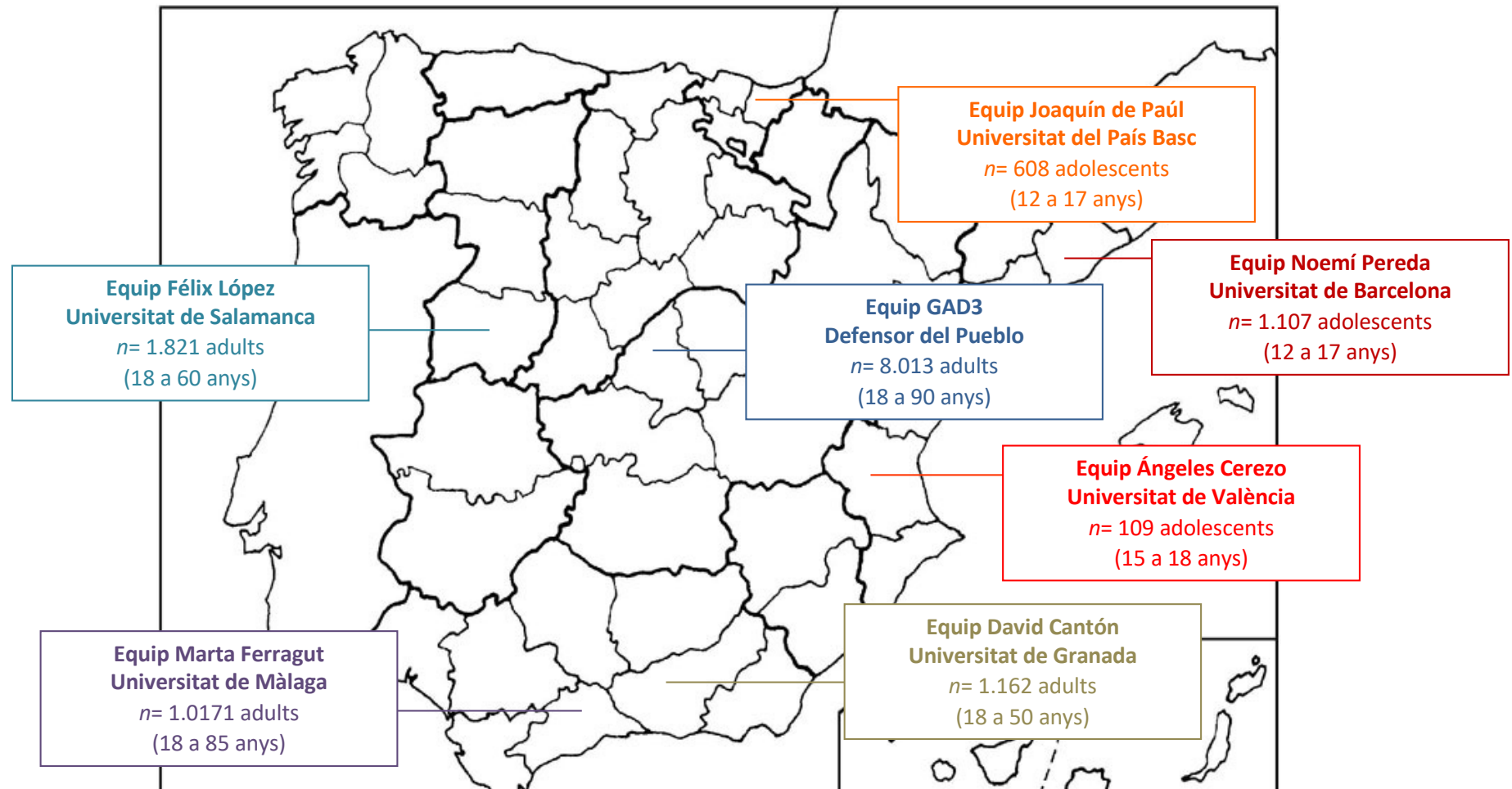
Permeten aportar resultats que són més representatius que les dades oficials, especialment quan la taxa de denúncia és molt més baixa que la taxa de victimització real.

(Wittebrood & Junger, 2002)

Entre un 10 i un 20% de la població revela a ver patit alguna forma de violència sexual abans dels 18 anys.

Menys d'un 10% de la població notifica la violència sexual a alguna autoritat oficial.

**Tant greus són
els seus efectes?**

Confiança en el futur

- desesperança
- manca de fe en el futur
- no es creu en el canvi
- sentiment d'impotència
- desesperació

Confiança en els demás

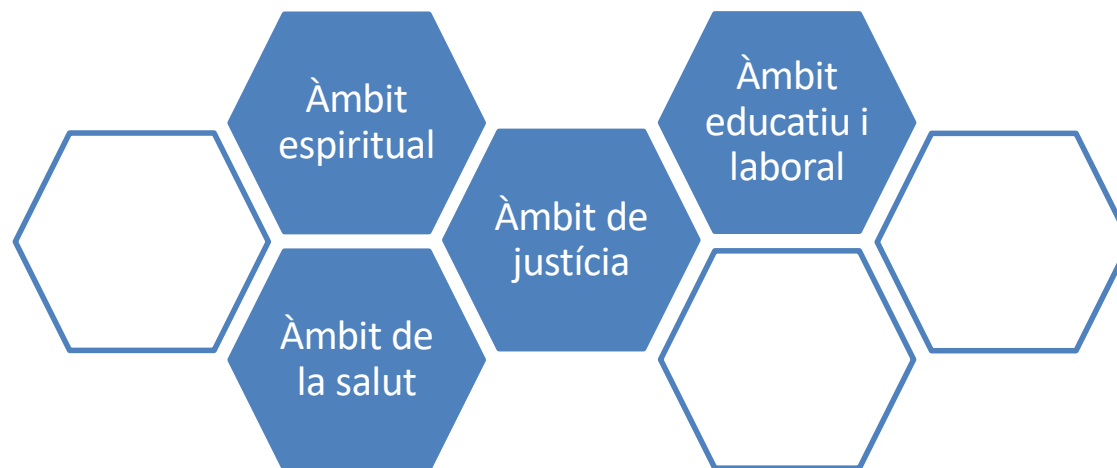
- desconfiança
- dificultats interpersonals
- manca d'empatia
- ús de la violència
- aïllament
- conducta antisocial

Confiança en un mateix

- baixa autoestima
  - autoconcepte negatiu
  - desvalorització
  - no mereixedor d'afecte
  - ansietat i depressió
-

La infància constitueix un **període crític en el desenvolupament**, en el qual l'experiència d'estrès continuat derivat de la violència pot comportar canvis cognitius, emocionals, conductuals i espirituals, permanents o molt duradors.

(Painter & Scannapieco, 2013)

ÀMBIT EDUCATIU I LABORAL

Entorn escolar

baix rendiment acadèmic
fracàs escolar
absentisme
problemes d'atenció i concentració
problemes de relació interpersonal

Entorn laboral

baix rendiment laboral
altes taxes d'atur
absentisme
problemes de relació interpersonal

ÀMBIT DE LA SALUT

Salut física

pitjor estat de salut general
pitjor qualitat de vida
major nombre de consultes mèdiques
dolors físics sense raó mèdica aparent
fatiga crònica
somatitzacions
trastorns cardiovasculars
dolors pèlvics crònics
alteracions del cicle menstrual
inici primerenc de la menopausa
embarassos primerencs
avortaments primerencs

Salut mental

trastorns depressius
trastorns d'ansietat
fòbies, trastorns de pànic, TOC, ansietat
trastorn per estrès posttraumàtic
trastorns psicòtics
trastorn esquizofrènic, trastorn bipolar
trastorns del son
insomni, malsons i terrors, somnambulisme
trastorns de la conducta alimentària
obesitat, afartaments, bulímia, anorèxia
trastorns dissociatius
amnèsia dissociativa, trastorns d'identitat
ideació i conducta suïcida

ÀMBIT DE JUSTÍCIA

Conducta antisocial

delinqüència
escapoliments
consum de drogues
abús d'alcohol
conductes sexuals problemàtiques

Conducta violenta

transmissió intergeneracional
conducta hostil i agressiva
ira i ràbia
visió acceptable de la violència
actitud negativa i intolerant

ÀMBIT ESPIRITUAL

El victimari usa símbols, objectes, imatges i creences religioses compartits per la víctima:

vestir sotana, portar una creu, sostenir una icona religiosa, abusar del nen dins del confessional o encendre una espelma i resar després de l'abús.

**(Informe del Síndic de Greuges de Catalunya, 2020;
Informe del Defensor del Pueblo, 2023)**

ÀMBIT ESPIRITUAL

“Déu és amor i això és bo per a tu”

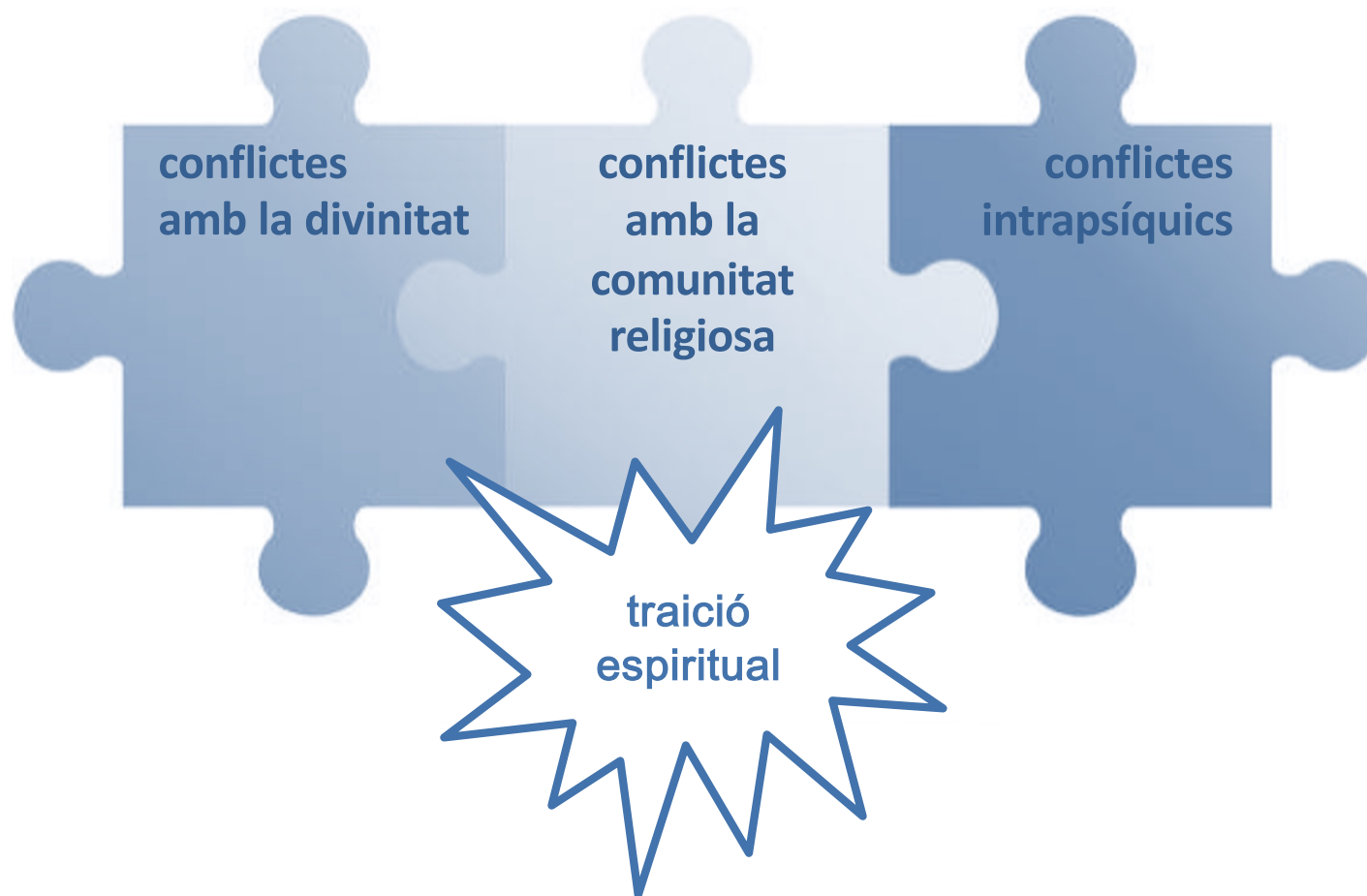
“L’Esperit Sant flueix a través de mi”

“Déu castigarà als teus pares si parles, si no obeeixes”

“És el que Déu vol per a tu”

ÀMBIT ESPIRITUAL

Fins i tot tenint en compte l'elevat
d'aquests costos econòmics, és
fonamental reconèixer que són
estimacions conservadores i que és
impossible calcular l'impacte del
dolor, sofriment i reducció de la
qualitat de vida que experimenten
les víctimes de violència en la
infància.

(Pereda, 2023)

Grupo Editorial
DE PSICOFUNDACIÓN

Papeles del Psicólogo (2023) 44(3) 145-151

Papeles del Psicólogo
Psychologist Papers

<https://www.papelesdelpsicologo.es/> • ISSN 0214-7823

Revista del Consejo General de la Psicología de España

PAPELES DEL
PSICÓLOGO

PSYCHOLOGIST PAPERS

Artículo

El Coste Social de la Violencia Contra la Infancia y la Adolescencia

Noemí Pereda^{1,2}

¹ Grupo de Investigación en Victimitzación Infantil y Adolescente (GREVIA), Universitat de Barcelona, España
² Instituto de Neurociencias (UBNeuro), Universitat de Barcelona, España

INFORMACIÓN	RESUMEN
Recibido: Marzo 29, 2023 Aceptado: Junio 6, 2023 Palabras clave Coste social Capital humano Violencia Infancia Victimología	El objetivo de la presente revisión es analizar, mediante las estimaciones realizadas en estudios previos, los costes de atención médica, físicas y mental, las pérdidas de productividad, los costes para el sistema de protección infantil y los costes para el sistema de justicia penal de la violencia contra la infancia y la adolescencia, con especial énfasis en la violencia sexual. Los estudios revisados confirman que la violencia en etapas tempranas del desarrollo se asocia con un mayor uso de los servicios de salud y de otros recursos, que suponen una importante inversión pública a tener en cuenta. Estos trabajos presentan limitaciones que derivan de los datos incompletos o poco fiables incluidos respecto a la mortalidad y la morbilidad vinculadas a la violencia contra la infancia y que suponen estimaciones variables de sus costes, que oscilan en España de 17 mil millones de euros para las experiencias adversas en la infancia, a cerca de 1.000 millones de euros para la violencia sexual. Es necesario disponer de datos fiables sobre los costes de la violencia en la infancia para tomar decisiones mejor informadas sobre la inversión económica en su prevención y tratamiento, así como concienciar sobre su escala e impacto.

The Social Cost of Violence Against Children and Youth

ABSTRACT
The aim of this narrative review is to analyze, through the estimates made in previous studies, the costs of medical, physical, and mental care, productivity losses, costs for the child protection system, and costs for the criminal justice system of violence against children and youth, with special emphasis on sexual violence. The reviewed studies confirm that violence in early stages of development is associated with greater use of health services and other resources, which represent a significant public investment that must be taken into account. These works have limitations that derive from the incomplete or unreliable data included regarding mortality and morbidity related to violence against children and that imply variable estimates of their costs, which in Spain range from 17 billion euros for adverse childhood experiences to around €1 billion for sexual violence. Reliable data on the costs of violence against children is needed to make better-informed decisions about financial investment in its prevention and treatment, as well as to raise awareness of its scale and impact.

Keywords:
Social cost
Human capital
Violence
Childhood
Victimology

Com reparar aquest dany?

REPARACIÓ

- 1- Reconèixer públicament el que ha passat i demanar disculpes a cadascuna de les seves víctimes.**

Els abusos sexuals contra menors són una realitat, també a l'Església Catòlica.

REPARACIÓ

2- Oferir tractament a les víctimes.

L'Església ha de finançar el tractament de les víctimes i les famílies que ho necessitin.

REPARACIÓ

3- Desenvolupar protocols de prevenció i intervenció.

Com evitar nous abusos i què cal fer davant el descobriment d'un cas ha d'estar regulat i formalitzat en protocols específics.

MOLTES GRÀCIES

Dra. Noemí Pereda

npereda@ub.edu
www.ub.edu/grevia/
@Ngrevia

**Parlament de Catalunya
11 de desembre de 2023**

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

GReVIA
Grup de Recerca en Victimització
Infantil i Adolescent